ΟΜΙΛΙΑ
του Ι. Γ. ΖΙΓΔΗ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ *της* Ε.ΔΗ.Κ.

με θέμα

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

- ΘΕΤΙΚΕΣ & ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ -

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΔΗΚ

Οικονομικο Πανεπιστημιο Αθηνων

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1996

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΔΗΚ

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε. ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ*

του Ι. Γ. ΖΙΓΔΗ, ΠΡΟΕΔΡΟΥ Ε.ΔΗ.Κ.

Κύριε Πρύτανη,
Κυρίες και Κύριοι,

Η σημερινή μου ομιλία αποτελεί απότιση φόρου τιμής προς το 'Ιδρυμα, από το οποίον απέκτησα τον πρώτο μου πανεπιστημιακό τίτλο. (1)

Αποτελεί ταυτόχρονα εκπλήρωση επιτακτικού καθήκοντος προς το λαό των Ελλήνων, τον κύριο δημιουργό της πνευματικής προίκισης των ανθρώπινων κοινωνιών, σε μια πολύ κρίσιμη περίοδο.

* * * * *

Η πρόταξη μιας μικρής εισαγωγής είναι επιβεβλημένη, λόγω του θέματος.

'Οπως όλοι ασφαλώς γνωρίζετε, η νοοτροπία - η συμπεριφορά του ανθρώπου, ιδιαίτερα όσον αφορά την αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων, επηρεάζεται αποφασιστικά από την εξέλιξη της τεχνολογίας.

Ο άνθρωπος, όπως είναι γνωστόν, έκανε την πρώτη του εμφάνιση στον πλανήτη πάνω στα κλαδιά των δένδρων. Μόλις, όμως, ανακάλυψε την πυρά, κατέβηκε στην επιφάνεια της γης, δημιούργησε την οικογένεια και μετέβαλε τα σπήλαια σε σπίτια. 'Οσον προχωρούσε η τεχνολογική γνώση, που βασιζόταν κυρίως στη χρήση των μετάλλων (χαλκός, σίδηρος κ.λπ.), ο άνθρωπος δημιούργησε τους οικισμούς, τις πόλεις και τις διάφορες μορφές κοινωνικής και κρατικής οργάνωσης.

Από τον 17ο μέχρι τον 19ο αιώνα έχουμε τη βιομηχανική επανάσταση, που ήταν προϊόν της μεγάλης ανάπτυξης της τεχνολογίας. Από τότε, επιβλήθηκαν τα "κυρίαρχα" κράτη και οι ιμπεριαλιστικές αυτοκρατορίες.

Οι εξελίξεις, όμως, αυτές οδήγησαν σε συχνές συγκρούσεις μεταξύ των λαών, με τεράστιες θυσίες του ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίες βρήκαν τη μεγαλύτερή τους εκδήλωση κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν η τεχνολογία πλουτίστηκε με τη γνώση της ατομικής και πυρηνικής ενέργειας. 'Εγινε συνείδηση τότε ο κίνδυνος εξόντωσης του ανθρώπινου γένους και της ζωής γενικότερα από την επιφάνεια του πλανήτη. Γι' αυτό, στα μέσα του Πολέμου εκείνου, οι ηγέτες της Δυτικής Συμμαχίας

---

* Υποσημειώσεις στο τέλος του κειμένου.

./ ..

Ρούσβελτ, Τσώρτσιλ κ.ά. πρότειναν τη δημιουργία νέων μορφών κρατικών Οργανώσεων, οι οποίες θα βασίζονταν στην αρχή του σεβασμού του διεθνούς Δίκαιου και των διεθνών Συνθηκών, για την ειρηνική επίλυση των μεταξύ των κυρίαρχων κρατών διαφορών και την αποφυγή πολέμων.

Αργότερα, ο Πρόεδρος της Γερμανικής Δημοκρατίας Ρ.Φ. Βαϊσσέκερ προέβη στην περίφημη διαπίστωση, ότι η ανθρωπότητα βρίσκεται μπροστά σ' ένα μοιραίο σταυροδρόμι. Ο ένας δρόμος οδηγεί στην καταστροφή του ανθρώπου πάνω στη γη και ο άλλος στην κατοχύρωση της ανθρώπινης ευδαιμονίας. Για να επιτευχθεί, όμως, το δεύτερο, θα πρέπει να υπάρξει ένας υπερκρατικός Οργανισμός, που θα κυριαρχεί σ' όλον τον πλανήτη και θα έχει τον έλεγχο της παραγωγής και διακίνησης των ατομικών και πυρηνικών προϊόντων, ως και της ρύθμισης της έντασης της βιομηχανικής εκμετάλλευσης των διαφόρων περιοχών της γης, έτσι ώστε να αποφεύγεται η καταστροφή του περιβάλλοντος, δηλαδή η μόλυνση της ατμόσφαιρας και των θαλασσών, η δημιουργία "τρυπών του όζοντος", "φαινομένων του θερμοκηπίου" κ.ο.κ.

* * * * *

Από τότε μέχρι σήμερα ιδρύθηκαν, βέβαια, οι Οργανισμοί, που πρότειναν οι προαναφερθέντες ηγέτες της Δύσης (Ο.Η.Ε., Συμβούλιο Ασφαλείας, ΝΑΤΟ κ.λπ.). Εκείνο, όμως, που μέχρι σήμερα δεν επιτεύχθηκε είναι ο αποκλεισμός των συγκρούσεων ανάμεσα στα κράτη και η επίλυση των διαφορών τους με βάση το διεθνές Δίκαιο και τις διεθνείς Συνθήκες. Ακόμα και ορισμένα από τα κράτη, που είναι μέλη των παραπάνω Οργανισμών, δεν παραλείπουν για την προώθηση των "εθνικών" τους συμφερόντων να προσφεύγουν στην παραβίαση του διεθνούς Δικαίου και των διεθνών Συνθηκών, στη βία και τον πόλεμο, χωρίς την αντίδραση των άλλων εταίρων των ίδιων Οργανισμών. Παράδειγμα, η "φίλη και σύμμαχος" Τουρκία.

Στα 1946, στο Πανεπιστήμιο της Ζυρίχης, ο Τσώρτσιλ διακήρυξε την ανάγκη υλοποίησης της θεωρίας της Ενωμένης Ευρώπης, καθώς με την τεχνολογική πρόοδο, που είχε ήδη συντελεστεί, καταργήθηκε στην πραγματικότητα ο θεσμός του "κυρίαρχου" κράτους.

Πράγματι, κανένα από τα κράτη της ηπείρου μας δεν μπορεί πια μόνο του να εξασφαλίσει το απαραβίαστο των συνόρων του (ραδιενέργεια, όξινη βροχή κ.λπ.), αλλά ούτε και να παρακολουθήσει με τον ίδιο ρυθμό την οικονομικήν ανάπτυξη των μεγαλύτερων κρατικών μονάδων, που έχουν ήδη σχηματιστεί στον πλανήτη, όπως οι Η.Π.Α., η Ιαπωνία, η Κίνα κ.λπ.

Η ενοποίηση της Ευρώπης, επομένως, όπως υποδείκνυε ο Τσώρτσιλ, δεν ήταν προϊόν φιλειρηνικών ιδεολογιών (Β. Ουγκώ, Κουτενχόφεν-Καλλέργη κ.λπ.) ή ιμπεριαλιστικών προθέσεων (Ρώμη - Χίτλερ), όπως συνέβαινε προπολεμικά, αλλά συνέπεια της επαναστατικής προόδου της τεχνολογίας.

./..

* * * * *

Η πρόταση του Τσώρτσιλ, όπως είναι γνωστό, είχε τελικά ως συνέπεια, με την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης, την ίδρυση της "Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας", της "Ε.Ο.Κ.", το 1957.

Πρέπει να σημειώσουμε εδώ, ότι τα κράτη της Ευρώπης δε θέλησαν να προχωρήσουν σε "Ομοσπονδία", γιατί φοβήθηκαν ότι, αν συνέβαινε αυτό, θα εξαλείφονταν οι πολιτισμοί τους, οι οποίοι είναι πραγματικός θησαυρός για την ανθρωπότητα. Και θα επιβαλλόταν ένας και μόνον, εκείνος του ισχυρότερου, όπως συνέβη στις Η.Π.Α., όπου επιβλήθηκε ο αγγλοσαξωνικός και εξαφανίστηκαν όλοι οι άλλοι. Στην Ευρώπη, με την "Ομοσπονδία", θα επιβαλλόταν ο γερμανικός πολιτισμός.

Με μια άλλη μορφή οργάνωσης, όμως, θα ήταν δυνατό να διατηρηθούν οι πολιτισμοί των επί μέρους λαών, όπως συνέβη στον Καναδά. Γι'αυτό, η επιλογή της μορφής της "Κοινότητας", η οποία δεν αναθέτει το λειτούργημα της διατήρησης των πολιτισμών αποκλειστικά και μόνο στις Κυβερνήσεις, αλλά και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, ακόμα και στις Ενώσεις Πολιτών. Και τούτο, γιατί οι εθνικοί πολιτισμοί δεν είναι ομοιόμορφοι σ'όλη τη γεωγραφική έκταση μιας χώρας, αλλά διαφέρουν από περιφέρεια σε περιφέρεια. Παράδειγμα, ο ελληνικός πολιτισμός,που περιλάμβανε τον Μινωϊκό, τον Αττικό, τον Δωρικό, τον Ιωνικό κ.λπ. και σήμερα τον Μακεδονικό, τον Θεσσαλικό, τον Αιγαιοπελαγίτικο, τον Πελοποννησιακό, τον Κρητικό κ.λπ.

Για το λόγον αυτόν - ας μας επιτραπεί να αναφέρουμε - συστήσαμε το Πολιτιστικόν 'Ιδρυμα Δωδεκανήσου "ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Ο ΛΙΝΔΙΟΣ", του οποίου ο ομιλών είναι Πρόεδρος, ως πρότυπο όχι μόνο για όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας, αλλά - θέλουμε να ελπίζουμε - και για όλα τα ευρωπαϊκά κράτη.

* * * * *

Πρέπει να τονιστεί ότι, πριν υπογραφεί η Συνθήκη της Ρώμης, το 1957, με την οποίαν ιδρύθηκε η Ε.Ο.Κ., μας είχαν καλέσει να λάβουμε μέρος σ'αυτήν ως ιδρυτικό μέλος, με την παραχώρηση, λόγω της οικονομικής καθυστέρησης της χώρας μας, μιας προθεσμίας 10 ετών, για την ανάληψη του συνόλου των υποχρεώσεων των μελών της.

Την πρόταση διατύπωσαν ο Γερμανός Καγκελάριος 'Ερχαρτ και ο Γάλλος Πρόεδρος Ντε Γκώλ. Ατυχώς, όμως, όπως ανέφερε και ο τ. Υπουργός αείμνηστος Γρ. Κασιμάτης, η τότε κυβέρνηση του κ. Κ. Καραμανλή, υπακούοντας σε επιθυμίες της Μεγ. Βρετανίας, προτίμησε να εντάξει τη χώρα μας όχι στην Ε.Ο.Κ., αλλά στην Ε.Ζ.Ε.Σ., από την οποία δεν μπορούσε να αποκομίσει τίποτα το θετικό. Γι'αυτό, λίγο αργότερα, το 1961, εγκατέλειψε την Ε.Ζ.Ε.Σ. και προσχώρησε στην Ε.Ο.Κ., όχι, όμως, ως "ομότιμο" μέλος, αλλά ως "συνδεδεμένο".

./..

Αυτό συνετέλεσε στη μεγάλη καθυστέρηση της οικονομικής ανάπτυξης της Ελλάδας σε σχέση με τα άλλα ευρωπαϊκά κράτη, στην επιβολή της δικτατορίας, στην τουρκική εισβολή στην Κύπρο και τη διατύπωση αναρίθμητων παράνομων αξιώσεων από μέρους της Τουρκίας σε βάρος των δικαιωμάτων μας στον ελληνικό χώρο και ιδιαίτερα στο Αιγαίο κ.ο.κ.

Στα 1979, μετά από μεγάλες προσπάθειες, η τότε και πάλι Κυβέρνηση Καραμανλή υποχρεώθηκε να ζητήσει την πλήρη ένταξη της Ελλάδας στην Ε.Ο.Κ. Και αυτό, για να επιτύχει την επανένταξη της χώρας μας στο NATO, από το οποίον είχεν αποχωρήσει μετά την τουρκική εισβολή στην Κύπρο (1974) και τη διατύπωση των γνωστών υπερφύαλων αξιώσεων της Τουρκίας σε βάρος μας.

* * * * *

Με την πάροδο του χρόνου έγινε αντιληπτό ότι, για την ικανοποιητική οικονομική ανάπτυξη της Ε.Ο.Κ., έπρεπε να δημιουργηθεί καθεστώς "ενιαίας αγοράς", ανεμπόδιστης, δηλαδή, κυκλοφορίας προσώπων, εμπορευμάτων και κεφαλαίων σ'όλη την έκτασή της και σ'ένα σημαντικό βαθμό σ'ολόκληρον τον κόσμο.

Για την ενιαία αγορά δημιουργήθηκε, με την υπογραφή της Συνθήκης του Μάαστριχτ (1991), η "Ευρωπαϊκή Ένωση",που αποβλέπει σε πρώτη φάση στην οικονομική και νομισματική ενοποίηση (Ο.Ν.Ε.) των κρατών-μελών, η οποία θα επιτρέπει σ' αυτά τη χρήση κοινού νομίσματος, του EURO και σε μια δεύτερη φάση στην κοινή εξωτερική πολιτική και τη μεταξύ τους αλληλεγγύη, όσον αφορά την εδαφική τους ακεραιότητα.

Η επέκταση της ενιαίας αγοράς πέραν των συνόρων της Ε.Ε. υλοποιήθηκε με τη νέα Συμφωνία της GATT, το 1995.

Τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., φυσικά, δεν έχουν την ίδια οικονομικήν ανάπτυξη για τη χρήση κοινού νομίσματος. Για τούτο, καθορίστηκε μια βραχεία περίοδος για τη <u>σύγκλιση</u> των οικονομιών τους. Και αυτή θα γινόταν με βάση ειδικά προγράμματα οικονομικής σταθερότητας και ανάπτυξης για κάθε κράτος, που θα απέβλεπαν σε ίσου βαθμού εξέλιξης ορισμένων κριτηρίων, όπως "η σταθερότητα των τιμών (πληθωρισμός), η κατάσταση των δημοσίων οικονομικών, τόσο ως προς το δημοσιονομικό έλλειμμα, όσο και ως προς το δημόσιο χρέος, η συμμετοχή τουλάχιστον για δυο χρόνια στο μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος και τέλος το επίπεδο των μακροπρόθεσμων επιτοκίων".

Για την είσοδο στην οικονομική και νομισματική ενοποίηση (Ο.Ν.Ε.) καθορίστηκε 5ετής προθεσμία από την 1.1.1993. Προϋπόθεση, επομένως, της ένταξης για κάθε κράτος είναι να έχει πραγματοποιήσει μέχρι το 1998 την επιθυμητή εξέλιξη των βασικών αυτών κριτηρίων.

./..

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, όμως, λόγω της άνισης οικονομικής ανάπτυξης των κρατών-μελών, δημιούργησε σοβαρές αντιδικίες ανάμεσά τους σχετικά με τη νομισματική πειθαρχία, που έπρεπε να ακολουθηθεί κατά την περίοδο της σύγκλισης, αλλά και βραδύτερα κατά την περίοδο της Ο.Ν.Ε. Πρωταγωνιστές ήταν η Γερμανία και η Γαλλία, με αντίδικο τη Μεγ. Βρετανία. Αυτό, όμως, δεν εμπόδισε τη διεύρυνση της Ε.Ε., με την ένταξη σ' αυτήν της Φινλανδίας, της Αυστρίας και της Σουηδίας, αλλά και την αποχώρηση από το Ενιαίο Νομισματικό Σύστημα της Αγγλίας και της Ιταλίας, η οποία πρόσφατα επανήλθε.

Προκειμένου οι ασθενέστερες οικονομικά χώρες να επιτύχουν τη σύγκλιση προς τις πιο εύρρωστες υπήρξεν το Ι' Πακέτο Ντελόρ. Αργότερα, αποφασίστηκε η χορήγηση του ΙΙ' Πακέτου Ντελόρ, για να δοθεί η δυνατότητα στα κράτη-μέλη της Ε.Ε. να ενταχθούν στην Ο.Ν.Ε. μέχρι το 1998. 'Οσες χώρες δεν κατορθώσουν να ικανοποιήσουν πλήρως την παραπάνω εξέλιξη των βασικών κριτηρίων στο χρονικό αυτό διάστημα, την πλησιάσουν, όμως, θα ενταχθούν σε μια δεύτερη κατηγορία χωρών. Οι χώρες, που δε θα επιτύχουν την ένταξή τους, ούτε στη μια κατηγορία ούτε στην άλλη, θα αντιμετωπίσουν μοιραία σοβαρά προβλήματα, ακόμα και για την υπόστασή τους.

* * * * *

Σ' αυτή τη φάση των εξελίξεων βρισκόμαστε σήμερα και η χώρα μας αντιμετωπίζει τεράστια προβλήματα για την απαιτούμενη σύγκλιση. Βασικό αίτιο είναι το γεγονός ότι διατηρεί τη νοοτροπία των προβιομηχανικών κοινωνιών και δεν έχει αποκτήσει εκείνην των μεταβιομηχανικών, που είναι απαραίτητη για την οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη.

Στις μεταβιομηχανικές κοινωνίες, που κυριαρχούνται από τη συνεχώς αναπτυσσόμενη τεχνολογία, κάθε μορφή δραστηριότητας βασίζεται "στην οργάνωση, τον προγραμματισμό και την έρευνα". Ο πολίτης δρα πάντοτε με τη συνείδηση ότι, εκτός από τα δικαιώματα που διεκδικεί για τον εαυτόν του, έχει και υποχρεώσεις προς το κοινωνικό σύνολο. Αυτό είναι και το περιεχόμενο της παιδείας, με την οποίαν εκτρέφεται.

Ειδικότερα, παιδεία στη μεταβιομηχανική κοινωνία σημαίνει, πέραν από την απόκτηση γνώσεων, την υποχρέωση ο μαθητής να συνειδητοποιήσει ότι είναι αναπόσπαστο μέλος μιας κοινωνίας και δεν έχει μόνο δικαιώματα, αλλά και υποχρεώσεις προς αυτήν.

Στην Ελλάδα, αντίθετα, η παιδεία αντιμετωπίζεται ως μέθοδος απόκτησης γνώσεων από τον πολίτη, όχι όμως και συνειδητοποίησης των υποχρεώσεών του ως μέλους μιας κοινωνίας. Αλλά και οι γνώσεις καταλήγουν, όχι σπάνια, στο ευγενές σπορ...της αποστήθισης!...

./..

Επειδή, λοιπόν, η παιδεία στην Ελλάδα είναι απλή απόκτηση γνώσεων, η μοιραία συνέπεια είναι, όσο περισσότερες γνώσεις αποκτά ο 'Ελληνας, τόσο πιο επιζήμιος να γίνεται κοινωνικά, γιατί ενισχύεται η ικανότητά του να παραβιάζει τους νόμους και τους κοινωνικούς κανόνες, έναντι των άλλων, που δεν έχουν τα ανάλογα "προσόντα".

Χαρακτηριστικό της πλημμελούς παιδείας είναι ότι οι 'Ελληνες κακοποιούν και το χαρτί. Δεν ξέρουν, τί είναι "περιθώρια", "παράγραφοι", "διαστήματα". Δεν ξέρουν, πώς να διατυπώσουν μιαν αίτηση ή μιαν αναφορά, ακόμα και αν είναι απόφοιτοι Πανεπιστημίου. Δοκιμάστε το με το παιδί ενός φίλου σας, που μόλις τελείωσε τη Νομική και θα δείτε!

Για τον 'Ελληνα υπάρχει μόνον ο "εαυτούλης μου" και γι' αυτό δεν ενδιαφέρεται, αν οι πράξεις ή οι παραλείψεις του θα έχουν κάποιες επιπτώσεις στον διπλανό του ή στο κοινωνικό σύνολο. Χαρακτηριστικό παράδειγμα, το πέταγμα του μισοσβησμένου τσιγάρου από το ανοικτό παράθυρο του αυτοκινήτου.

Οι 'Ελληνες δεν έχουμε συνείδηση του χρόνου. Δίνουμε ένα ραντεβού και ο φίλος μας έρχεται ύστερα από μερικές ώρες, μια βδομάδα, ένα μήνα ή όποτε άλλοτε τον εξυπηρετεί!...Το γεγονός αυτό έχει μεγάλη συνέπεια στη μείωση της παραγωγικότητας των επιχειρήσεων, είτε αυτές είναι ατομικές είτε συλλογικές.

Σέβεται κανείς την "ουρά" και γενικά την προτεραιότητα του άλλου στην Ελλάδα; Μήπως σέβεται κανείς το χώρο της Εκκλησίας ή οποιοδήποτε άλλο, όπου γίνεται μια επίσημη τελετή; Επειδή επιθυμούμε πάντοτε να βγούμε πρώτοι, συνθλιβόμαστε με τους άλλους, αλληλοΰβριζόμαστε και τελικά χάνουμε απίθανο χρόνο, γιατί κανείς δεν υποχωρεί.

'Οταν πάρετε ένα ταξί, βλέπετε πώς το διευθύνει ο ταξιτζής; Σταματάει, όπου τον εξυπηρετεί, υποχρεώνοντας ένα μεγάλο αριθμό άλλων αυτοκινήτων να περιμένει πίσω του, ενώ, αν σταματούσε λίγα εκατοστά του μέτρου πιο πέρα, θα επέτρεπε σε όλα τα άλλα να συνεχίσουν ανεμπόδιστα την πορεία τους. Αν ακολουθούσαμε τους κανόνες, που εφαρμόζουν οι κάτοικοι του Λονδίνου για την οδήγηση, θα χρειαζόμασταν μόνο το 1/3 των ταξί, που έχουμε σήμερα!... Αλλά, γενικά οι οδηγοί αυτοκινήτων πόσο σέβονται τους κανόνες οδικής κυκλοφορίας; Είναι τόσες οι παραβάσεις, που σημειώνονται κατά τα Σαββατοκύριακα και τις γιορτές, ώστε οι θάνατοι και οι τραυματισμοί να θυμίζουν περιόδους πολεμικών επιχειρήσεων. 'Ετσι, όμως, το αυτοκίνητο, που είναι μέσο εξοικονόμησης χρόνου, έχει μεταβληθεί στην Ελλάδα σε όργανο κατασπατάλησής του, ως και της ιδιωτικής και δημόσιας περιουσίας.

Οι 'Ελληνες δεν ξέρουμε να συζητάμε. Συζητάμε μόνο για να ακούσουμε τη φωνή μας. 'Οπως λέει ο Σεφέρης: "Συζήτηση για τους 'Ελληνες είναι ένας αριθμός μονολόγων, που δε συναντώνται". Οι συζητήσεις μας δεν φθάνουν ποτέ σε συμπεράσματα. Και αν αυτό συμβεί, με την πρώτη ευκαιρία τα γράφουμε στα παλιά μας τα παπούτσια!...

./..

Τι σημαίνει "συνέδριο" ή "συμπόσιο" στην Ελλάδα; Θυμάμαι ακόμα τι υπέφερα, ως Πρόεδρος, σε κείνο της Πάτμου το 1991, όταν επρόκειτο να συζητηθούν τα Ψηφίσματα για το Οικουμενικό Πατριαρχείο και την Ορθοδοξία. 'Ολοι όσοι είχαν εγγραφεί, για να μιλήσουν, ήθελαν να διαβάσουν τα κείμενά τους, πράγμα για το οποίο θα χρειαζόταν τριπλάσιος χρόνος, απ' όσον διαθέταμε. Θα αποκλειόταν κάθε συζήτηση για τα σημαντικά θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και δε θα αφιερώναμε ούτε μερικά λεπτά για την ανάλυση των Ψηφισμάτων υπέρ της Ορθοδοξίας!..

Σαν κληρονομιά της τουρκοκρατίας, μισούμε το κράτος και γι'αυτό προσφεύγουμε στην παραοικονομία και τη φοροδιαφυγή! Είναι "παλληκαριά" να μην πληρώνεις τους φόρους και να ζητάς τα πάντα από το κράτος, χωρίς να προσφέρεις αντάλλαγμα! Είναι τόσο μισητό, ώστε τα αντικείμενα, που ανήκουν σ' αυτό να τυγχάνουν της γενικής περιφρόνησης και κανείς να μην ενδιαφέρεται για τη συντήρησή τους. Θυμάμαι χαρακτηριστικά ένα στρατιώτη, που ζητούσε έντονα από ένα συνάδελφό του να οδηγεί πιο προσεκτικά ένα στρατιωτικό τζίπ, γιατί θα το κατέστρεφε. Στη συζήτηση παρενέβη ένας συνεπιβάτης, λέγοντάς του με αγανάκτηση: "Και τί σε νοιάζει εσένα; Του Δημοσίου είναι! Δεν είναι δικό σου!..." Δε χρειάζεται, νομίζω, κανένα σχόλιο.

Ο δημόσιος υπάλληλος πληρώνεται, για να εργάζεται ορισμένες ώρες. Παραπονείται πάντα για την αμοιβή του, ότι είναι ανεπαρκής, αλλά κατά γενικό κανόνα σπάνια ασχολείται όλες τις ώρες, που πληρώνεται, με υποθέσεις του Δημοσίου. Γι'αυτό και η γραφειοκρατία παίρνει τόσο φοβερές διαστάσεις στη χώρα μας, αφού μάλιστα δεν υπάρχει ένα γενικό σύστημα οργάνωσης των δημοσίων υπηρεσιών.

Η "έννοια της ευθύνης" είναι εντελώς άγνωστη στην όλη λειτουργία τους. Η παραπομπή των εγγράφων, άλλωστε, από τον έναν "υπεύθυνο" στον άλλον αναβάλλει τη λήψη αποφάσεων επ' αόριστον προς θρίαμβο της γραφειοκρατίας, με σημαντικές αρνητικές συνέπειες τόσο για τη δραστηριότητα, όσο και για την αποδοτικότητα των υπηρεσιών αυτών.

Αντίθετα, ο ιδιώτης, που δεν πληρώνεται από το κράτος, πρέπει να καταβάλει τεράστια προσπάθεια σε σχέση με τον δυτικοευρωπαίο συνάδελφό του και όταν ακόμα διαθέτει τα ίδια με κείνον τεχνολογικά μέσα, γιατί δεν υπάρχει οργάνωση στην οικονομική και γενικά τη ζωή της χώρας μας. Για να έχει το ίδιο εισόδημα π.χ. με έναν 'Αγγλο, που ασχολείται με το ίδιο επάγγελμα, πρέπει να αφιερώνει τριπλάσιες ίσως ώρες στη δουλειά του.

Ο πολιτικός βίος στρέφεται γύρω από το "ρουσφέτι", δηλαδή την προσωπική ωφέλεια του ψηφοφόρου, για την άγρα της ψήφου του από τους πολιτευόμενους.

. / ..

Το "ρουσφέτι", όμως, γελοιοποιεί τους νόμους, τους οποίους ο "δυνατός" γράφει στα παλιά του τα παπούτσια. Έτσι, η ισότητα των πολιτών στην πραγματικότητα είναι όρος κενός περιεχομένου.

Η πολυνομία και η συνεχής τροποποίηση της νομοθεσίας, τέλος, καταλήγουν στην ενσυνείδητη αγνόηση των κανόνων δικαίου και της μακροχρόνιας συνεπούς κοινωνικής στρατηγικής.

Με τη νοοτροπία, όμως, αυτήν ο σεβασμός των νόμων είναι τυρανία για το μέσο πολίτη, ενώ η παραβίασή τους δίνει στους "εξυπνάκηδες" τη δυνατότητα να επιβάλλονται και να γίνονται πλούσιοι και διαπρεπείς οικονομικοί και πολιτικοί παράγοντες - ηγέτες!...

Τα κόμματα, τα οποία στα πλαίσια του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος, πρέπει να αποτελούν θεμελειώδη θεσμό, που εκφράζει τις διάφορες ιδεολογίες και κοινωνικά συμφέροντα, μεταβάλλονται σε "συμμορίες" ατομικών συμφερόντων των ηγεσιών και των οπαδών τους, όπως έλεγε ο αείμνηστος Γεώργιος Παπανδρέου.

Οι εκλογές με τους νόμους, οι οποίοι ψηφίζονται κατά κανόνα με βάση τα συμφέροντα του εκάστοτε μεγάλου κόμματος, παραβιάζουν τη λαϊκή βούληση. Τούτο γίνεται ευκολότερο, γιατί η ενημέρωση του λαού από τα Μ.Μ.Ε. είναι συνήθως παραπλανητική.

Τόσον ο τομέας των διοικητικών υπηρεσιών, όσο και των οικονομικών επηρεάζονται εντονότατα από το "ρουσφέτι" από απόψεως επάνδρωσης, αλλά και δραστηριότητας, με αποτέλεσμα την πλημμελή και σε βάρος του κοινωνικού συνόλου λειτουργία τους. Για τούτο, οι κρατικές, ιδιαίτερα οι οικονομικές υπηρεσίες και Οργανισμοί είναι αντιπαραγωγικοί και λειτουργούν όχι υπέρ του κοινωνικού συνόλου, αλλά υπέρ των ηγεσιών, που τις διαχειρίζονται και των οπαδών τους.

Και βέβαια, βασική πηγή όλων αυτών των ανωμαλιών είναι το ισχύον Σύνταγμα, που υποτίθεται ότι κατοχυρώνει την κυριαρχία του λαού, ενώ στην πραγματικότητα συμβαίνει το αντίθετο.

* * * * *

Είναι προφανές ότι, κάτω από τις συνθήκες αυτές, για να προχωρήσει η Ελλάδα στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη των εταίρων της, χρειάζεται να γίνει μια γενναία, αλλά ειρηνική και καλά οργανωμένη επανάσταση αλλαγής της νοοτροπίας του λαού της.

Αντίθετα, ο όρος "εκσυγχρονισμός", που προβάλλεται τελευταία ως πανάκεια, είναι πολύ επικίνδυνος, γιατί αναφέρεται απροσδιόριστα σε ορισμένους κλάδους της δημόσιας οικονομικής και διοικητικής οργάνωσης. Έτσι, όμως, άλλοι κλάδοι, που είναι σπουδαιότεροι, εγκαταλείπονται στη σημερινή τους κατάσταση και επομένως το σύνολο του οικονομικού συστήματος πάσχει από παθολογική συγκρότηση και υποπαραγωγικότητα.

./..

Ο όρος μου θυμίζει δυο συνομιλίες, που είχα, κατά την πρώτη μεταπολεμική περίοδο, με δυο ηγέτες των αυταρχικών καθεστώτων της εποχής, τον Αυτοκράτορα Χαϊλέ Σελασιέ της Αιθιοπίας και τον Ν. Τσαουσέσκου, δικτάτορα της Ρουμανίας. Ο πρώτος με διαβεβαίωσε ότι ακολουθεί πρόγραμμα "εκσυγχρονισμού" για την οικονομία και με προσκάλεσε να επισκεφτώ το μεγάλο υδροηλεκτρικό φράγμα της Κόκα, για να διαπιστώσω την αλήθεια των ισχυρισμών του. Πήγα, πράγματι. Μετά την επίσημη επίσκεψη, όμως, των διαφόρων τμημάτων, ένας τεχνικός, που είχε σπουδάσει στη Σκωτία, με παρεκάλεσε να μου μιλήσει ιδιαιτέρως. 'Οταν μείναμε μόνοι, μου αποκάλυψε ότι η όλη κατασκευή ήταν ένα είδος σκηνοθεσίας, γιατί δεν υπήρχε το κατάλληλο προσωπικό, για να ολοκληρωθεί η κατασκευή και να λειτουργήσει αποδοτικά το φράγμα.

Το ίδιο συνέβη ύστερα από μια μακρά συνομιλία με τον Ν. Τσαουσέσκου, ο οποίος προσπάθησε να με πείσει για τον "εκσυγχρονισμό" της ρουμανικής οικονομίας, αναφερόμενος ειδικά σ' ένα "σύγχρονο" εργοστάσιο αυτοκινήτων, που μόλις τότε είχεν ιδρύσει, εισάγοντας τα μηχανήματα από την Ισπανία. 'Οταν, όμως, το επισκέφτηκα, διαπίστωσα ότι τα τμήματά του δεν εργάζονταν συντονισμένα και ότι υπήρχαν μεγάλες διακοπές στη λειτουργία τους, γιατί, όπως μου εξήγησε ένας Ρουμάνος πατριώτης, διευθυντής ενός Τμήματος, δεν υπήρχε προσωπικό με συνείδηση της σύγχρονης τεχνολογίας. Οι εργαζόμενοι εγκατέλειπαν τις θέσεις τους μπροστά από τις "ταινίες παραγωγής", με διάφορα προσχήματα, άλλος για να τηλεφωνήσει, άλλος για να καπνίσει κ.ο.κ. 'Ετσι, όμως, ήταν αδύνατη η συνεχής λειτουργία των "ταινιών", με αποτέλεσμα τις επανειλημμένες διακοπές στη λειτουργία του εργοστασίου.

Τα δυο αυτά παραδείγματα αποτελούν αδιάσειστες αποδείξεις ότι, για να εκσυγχρονιστεί μια οικονομία, δε χρειάζονται μόνο νέα μηχανήματα σε ορισμένους κλάδους, αλλά σε όλους όσοι δεν είναι ικανοποιητικά αποδοτικοί. Εκείνο, που απαραίτητα χρειάζεται, επίσης, για την υλοποίηση ενός καλά καταρτισμένου εθνικού προγράμματος, είναι όλοι οι εργαζόμενοι να διακατέχονται από τη νοοτροπία της νέας τεχνολογίας

* * * * *

Γιατί, όμως, η Ελλάδα δεν έχει αποκτήσει τη νοοτροπία των σύγχρονων βιομηχανικών κοινωνιών, όπως όλα τα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ε.Ε.;

Δεν την αποκτήσαμε, γιατί την περίοδο της βιομηχανικής επανάστασης, ήμασταν δούλοι των Τούρκων (17ος-19ος αιώνας). 'Οταν αργότερα έγινε η Εθνική Επανάσταση του 1821, αποκτήσαμε την ελευθερία μας με τη συμπαράσταση των "Μεγάλων Προστατών" μας, δηλαδή της Μεγ. Βρετανίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας, οι οποίοι έλαβαν μέρος και στην αποφασιστική Ναυμαχία του Ναυαρίνου. Το γεγονός, όμως, αυτό, αλλά και η μικρή έκταση της χώρας κατέστησαν την υπόσταση του ελεύθερου ελληνικού κράτους εξαρτημένη από τους "Μεγάλους Προστάτες" του. Η συνέπεια ήταν ο πολιτικός κόσμος της χώρας μας να νιώσει από την πρώτη

περίοδο τεράστια ευγνωμοσύνη προς αυτούς, με αποτέλεσμα να σχηματιστεί η πεποίθηση ότι ήταν αδύνατη η διατήρηση της ανεξαρτησίας μας χωρίς τη συμπαράστασή τους. Και για τούτο, καταλήφθηκε από έντονο "κόμπλεξ εξάρτησης" από αυτούς.

Χαρακτηριστικό του γεγονότος είναι, ότι τα πρώτα κόμματα που ιδρύθηκαν μετά την ανεξαρτησία, ήταν το "φιλορωσικό", το "φιλογαλλικό" και το "φιλοαγγλικό". "Φιλοελληνικό" κόμμα δε δημιουργήθηκε και την εξουσία αναλάμβαναν μόνον, όσοι είχαν την εύνοια των Προστατών μας. Επειδή, όμως, αυτοί είχαν και δικά τους συμφέροντα στην περιοχή, επέδειξαν αμέσως μετά την Επανάσταση του 1821 την επιθυμία να χρησιμοποιήσουν το νέο κράτος για την προώθησή τους.

Τα πράγματα χειροτέρευσαν μετά την επιβολή <u>της Βασιλείας</u>, κατ' αρχήν με τον 'Οθωνα και κατόπιν με τους Χοεντζόλνερ, η οποία θεωρούσε ότι ήταν εκπρόσωπος των "Μεγάλων Προστατών" και επιζητούσε να μονοπωλήσει τη διαχείριση της εξουσίας, στερώντας την από τον ελληνικό λαό.

Μοναδική εξαίρεση της παραπάνω στάσης της πολιτικής ηγεσίας ήταν οι περίοδοι, που κυβέρνησαν ο Καποδίστριας, ο Τρικούπης, ο Βενιζέλος και ο Πλαστήρας. 'Ολη την υπόλοιπη περίοδο τελούμε υπό εξάρτηση. Το γεγονός αυτό επιβεβαίωσε επίσημα ο Γεώργιος Παπανδρέου με τη διατύπωση του ιστορικού ερωτήματος, μετά τις βασιλικές αυθαιρεσίες, που οδήγησαν τελικά στην αποστασία του 1965: "Ποιός κυβερνά τη χώρα αυτή, ο Λαός ή ο Βασιλεύς;"

<u>Το αίσθημα αυτό εξάρτησης</u> του πολιτικού μας κόσμου είχε ως αποτέλεσμα ακόμα και σήμερα <u>να μην αποκτήσουμε τη νοοτροπία των μεταβιομηχανικών κοινωνιών, για να έχουμε πραγματικά ανεξάρτητη ελληνική εξωτερική πολιτική και σύγχρονης μορφής οικονομία</u>. Η μόνη ουσιαστική διαφορά από την περίοδον της Τουρκοκρατίας είναι ότι το "έβετ εφέντ' μου", που χρησιμοποιούσαμε, για να αποκτήσουμε την εύνοια των τυράννων μας, αντικαταστάθηκε με το "Γιες Σερ" ή "Ουί Μεσιέ", για να αποκτήσουμε εκείνην των σημερινών "Προστατών" μας.

* * * * *

'Ετσι, μετά την Απελευθέρωση και υπό την επήρεια της παρανοημένης ρήσης του Ηρόδοτου "πενίη τοις 'Ελλησιν αεί ξύντροφος", οι 'Ελληνες αρνήθηκαν να ακολουθήσουν την ανάπτυξη της τεχνολογίας, του εξηλεκτρισμού και της εκβιομηχάνισης, ακόμα και στις ελάχιστες περιπτώσεις, που είχαν στη διάθεσή τους τη συνδρομή των Η.Π.Α. και των άλλων συμμάχων μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.(2) Γι' αυτό, μείναμε στη θέση μιας προβιομηχανικής (παλαιοημερολογίτικης) κοινωνίας, στην οποίαν η οικονομική διάρθρωση είναι παθολογική, με αποτέλεσμα να είναι υποπαραγωγική, και <u>ανίκανη να ανταγωνιστεί εκείνες των εταίρων μας.</u>

Γι' αυτό και το υφιστάμενο κοινωνικό καθεστώς δεν είναι

καπιταλισμός, δεν είναι σοσιαλισμός, αλλά -για να μεταχειριστούμε ένα ενδεικτικό χαρακτηρισμό- ένα μείγμα "Ρεμούλ καπιταλισμού" και "Ραχάτ σοσιαλισμού"!...

Αν, όμως, επιμείνουμε σ' αυτήν την νοοτροπία, <u>ποιό θα είναι το μέλλον μας; Τί άλλο, παρά η εξαφάνιση της Ελλάδας ως έθνους και ως κράτους, παρά τις ψαλμωδίες μας "η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει"!...</u> Δεν πέθανε στο παρελθόν, γιατί το πολιτιστικό της επίπεδο ήταν ανώτερο εκείνου των κατακτητών της -των Ρωμαίων και των Τούρκων. Σήμερα, όμως, δε συμβαίνει το ίδιο με τους ομότιμους εταίρους μας!...

Θα πρέπει, όμως, στο σημείο αυτό να τονίσουμε, ότι οι 'Ελληνες, όταν βρίσκονται στο εξωτερικό, διαπρέπουν και στον οικονομικό τομέα, γιατί γνωρίζουν ότι εκεί οι νόμοι και οι κοινωνικοί κανόνες εφαρμόζονται υποχρεωτικά και ότι οι παραβάτες τους τιμωρούνται αυστηρά. Αυτή είναι μια σημαντική ένδειξη του γεγονότος ότι, αν πετύχουμε το σεβασμό των νόμων, είναι δυνατή η απόκτηση της μεταβιομηχανικής νοοτροπίας, που επικρατεί σήμερα στις αναπτυγμένες χώρες.

* * * * *

Η αλλαγή νοοτροπίας ενός λαού δεν είναι, βέβαια, ένα γεγονός εύκολα εφικτό. Επιτυγχάνεται, όμως, αν γίνει η επιβαλλόμενη συστηματική και ολοκληρωμένη προσπάθεια.

Το κλασσικότερο παράδειγμα είναι εκείνο της <u>Ιαπωνίας</u>, η οποία, ενώ ήταν η πιο κλειστή ίσως κοινωνία της υφηλίου, κατόρθωσε κάτω από τη σοφή ηγεσία του Αυτοκράτορα Μουτσουχίτο, μέσα σε μια δεκαετία κατά τον 19ο αιώνα, να αποκτήσει τη νοοτροπία των βιομηχανικών κοινωνιών σε τέτοιο βαθμό, ώστε να γίνει από τότε μια από τις πιο ανταγωνιστικές χώρες.

Σήμερα πολλές από τις χώρες της Ανατολικής Ασίας, π.χ. η Νοτ. Κορέα, η Ταϋλάνδη, το Χόνγκ Κόνγκ κ.λπ., έχουν αλλάξει νοοτροπία και με τον τρόπον αυτόν εξασφάλισαν την επιβολήν τους στις διεθνείς αγορές.

Την ανάγκη αλλαγής νοοτροπίας του ελληνικού λαού είχε διαπιστώσει ο Αλ. Παπαναστασίου στην αρχή του αιώνα μας. Αμέσως μετά την επιστροφή του από το εξωτερικό, βρέθηκε αντιμέτωπος με τη σάπια κοινωνία του Δεληγιάννη, την υπεύθυνη για την ήττα του 1897. Γι' αυτό, ίδρυσε την <u>"Εταιρεία των Κοινωνιολόγων"</u>, που είναι γνωστή ως "Εταιρεία των Ιαπώνων" και έγινε ένας από τους σημαντικότερους συντελεστές της επανάστασης των Στρατιωτικών του 1909, που έφερε στην εξουσία τον Ελ. Βενιζέλο, ο οποίος δημιούργησε τη "νέα Ελλάδα".

Και στην περίπτωσή μας, προφανώς, χρειάζεται μια ειρηνική επανάσταση, που θα επιβάλει τη νοοτροπία των σύγχρονων βιομηχανικών κοινωνιών. Και αυτή μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο με την κατάρτιση και την εφαρμογή ενός καλά μελετημένου και ολοκληρωμένου προγράμματος από το κράτος, με τη συνεργασία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Οργανώσεων των Πολιτών. Το πρόγραμμα αυτό θα στηρίζεται βασικά στην

επιβαλλόμενη μεταρρύθμιση, στην παιδεία και την ορθή χρησιμοποίηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

Χαρακτηριστικό της ανεπάρκειας της παιδείας, αλλά και της ενημέρωσης του ελληνικού λαού αυτήν την περίοδον, είναι το γεγονός ότι ελάχιστο τμήμα του γνωρίζει τί σημαίνει "Ε.Ο.Κ." και τί σημαίνει "Ευρωπαϊκή 'Ενωση", με την οποίαν, εν τούτοις, έχουμε ταυτίσει την υπόστασή μας. Απόδειξη και ο πρόσφατος προεκλογικός αγώνας, όπου οι παραπάνω έννοιες δε χρησιμοποιήθηκαν από κανένα κόμμα.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, είναι τεράστιο λάθος το γεγονός ότι πήγαμε στο Μάαστριχτ σαν να είχαμε της ίδιας μορφής οικονομία με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους. Θα έπρεπε, αντίθετα, να προβάλουμε την αξίωση να λάβουμε μέρος στη νέα Σύμβαση με τους όρους, που μας είχαν προτείνει για την είσοδό μας στην Ε.Ο.Κ., το 1957, οι Κυβερνήσεις της Γερμανίας και της Γαλλίας. Και αυτό είναι σήμερα ακόμα πιο επιτακτικό, γιατί με τη νέα "GATT" έχουν καθοριστεί όροι, που καθιστούν τις εξαγωγές της γεωργίας μας πιο προβληματικές και τα εισοδήματα απ' αυτές πενιχρότερα.

* * * * *

Επιβεβαίωση του γεγονότος, ότι ο ελληνικός λαός δεν είναι ικανοποιητικά ενημερωμένος σχετικά με τις σύγχρονες κοσμογονικές εξελίξεις αποτελεί, όπως ήδη αναφέραμε και ο τρόπος, με τον οποίον διεξήχθηκαν οι τελευταίες εκλογές (22.9.1996).

Οι αντιδικίες ανάμεσα στα κόμματα περιορίστηκαν σε μια αυστηρή κριτική για την πολιτική των αντιπάλων, σε κατηγορίες για καταχρήσεις και παραβιάσεις ηθικών κανόνων κ.λπ. απ' αυτούς και σε υποσχέσεις για τα "θαύματα", που θα πετύχαιναν οι ομιλούντες, αν έπαιρναν την εξουσία. Μόνη διαφορά με τις παλαιότερες εκλογικές αναμετρήσεις ήταν ότι ο "ευγενικός" αντίλογος γινόταν τότε στην καθαρεύουσα, ενώ τώρα στη δημοτική!... Κανένα κόμμα δεν αναφέρθηκε στα προβλήματα, που απορρέουν από την ένταξή μας στην Ε.Ε.

Το ίδιο ίσχυσε και κατά τη συζήτηση επί των Προγραμματικών Δηλώσεων της Κυβέρνησης, κατά τη διάρκεια της οποίας η Αντιπολίτευση δεν υπέβαλε καμιά ουσιαστική πρόταση -θετική ή αρνητική.

* * * * *

Η Κυβέρνηση, για να οδηγήσει τη χώρα, όπως ισχυρίζεται, στην οικονομικήν ανάπτυξη και σταθερότητα, στηρίχτηκε στο <u>Πρόγραμμα Σύγκλισης</u> της Ε.Ε., το οποίον, όμως, δεν λαμβάνει υπόψη του δυο βασικούς παράγοντες:

α) Το γεγονός ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει οξύτατο δημογραφικό πρόβλημα (υπογεννητικότητα και γήρανση του πληθυσμού). Αν επομένως δεν εφαρμοστεί σύντομα ένα πλήρες και γενναίο πρόγραμμα αντιμετώπισής του, λόγω της ανυπαρξίας αρκετού αριθμού γυναικών αναπαραγωγικής ηλικίας και της γήρανσης του πληθυσμού, δε θα υπάρχει ελληνικόν έθνος μέσα στον 21ο αιώνα.

Το πρόβλημα γίνεται ιδιαίτερα έντονο, γιατί περιστοιχιζόμαστε από λαούς με πολύ υψηλό δείκτη γεννητικότητας, όπως οι Τούρκοι, οι Βούλγαροι, οι Αλβανοί κ.λπ. και γιατί η λαθρομετανάστευση έχει προσλάβει τεράστιες διαστάσεις. Και

β) Το ελληνικό κράτος είναι το ολιγότερο <u>ανταγωνιστικό</u> ανάμεσα στα 15 κράτη-μέλη της Ε.Ε. Αν, επομένως, δεν επιτευχθεί μέσα στις προθεσμίες, που αναφέραμε παραπάνω, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, μοιραία συνέπεια θα είναι, μέσα σε σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα, να μην υπάρχει ελληνική οικονομική ζωή. Οι επιχειρήσεις, μέσα στα πλαίσια της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Αγοράς, είτε θα πτωχεύσουν, είτε θα περάσουν στα χέρια ξένων, όπως ατυχώς άρχισε να γίνεται με τα ξενοδοχεία στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου.

* * * * *

Η κυβέρνηση, με βάση το παραπάνω Πρόγραμμα Σύγκλισης, προχώρησε στην κατάρτιση του νέου <u>ΠροΥπολογισμού</u> για το 1997, που είναι, όμως, ακόμα πιο δυσμενής απ' αυτό, όσον αφορά τα δυο παραπάνω προβλήματα, δηλαδή το δημογραφικό και εκείνο της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας.

Για το μεν πρώτο, όχι μόνο δεν λαμβάνονται τα επιβαλλόμενα μέτρα για την αντιμετώπισή του, αλλά καταργούνται και ορισμένες κατηγορίες σύνταξης της πολύτεκνης μητέρας, ως και μερικά άλλα επιδόματα, με τη δικαιολογία ότι αποτελούν σπατάλη εθνικού χρήματος!...

Για το δεύτερο, δηλαδή την απόκτηση ανταγωνιστικότητας της οικονομίας μας, πρέπει να υπογραμμιστούν τα ακόλουθα:

'Οπως και στο Πρόγραμμα Σύγκλισης, έτσι και σ' αυτόν διατίθενται τεράστια ποσά για την κατασκευή <u>έργων υποδομής</u> (μετρό, αεροδρόμια, λιμάνια, εθνικοί οδοί κ.λπ.). Πρόκειται για έργα, τα οποία είναι βέβαια πολύτιμα για την ελληνική οικονομία, αλλά η εκτέλεση πολλών απ' αυτά είναι αδύνατο να ολοκληρωθεί, πριν περάσουν 5 χρόνια τουλάχιστον, οπότε θα χρειαστεί να συνάψουμε νέα εξωτερικά δάνεια και να επιβαρύνουμε ακόμα περισσότερο το ήδη βαρύτατο εξωτερικό χρέος.

Τα περισσότερα, όμως, από τα μεγάλα αυτά έργα υποδομής δεν δημιουργούν αμέσως νέο <u>πραγματικό εισόδημα</u>. Χρησιμεύουν για την

ενίσχυση της απασχόλησης και του χρηματικού εισοδήματος των εργαζομένων, με αποτέλεσμα την αύξηση των εισαγωγών, τη χειροτέρευση δηλαδή του ισοζυγίου εξωτερικών πληρωμών και την αύξηση του πληθωρισμού.

Δεν πρέπει να λησμονούμε, ότι η κατασκευή της Εγνατίας οδού άρχισε επί δικτατορίας και του αεροδρομίου των Σπάτων το 1949, όταν οι Αμερικανοί έθεσαν στη διάθεση του τότε Υπουργού Συντονισμού Στεφ. Στεφανόπουλου ποσό 10 εκατομμυρίων δολλαρίων, τα οποία ζήτησαν πίσω, όταν αυτός έμεινε αδρανής. Η ζεύξη Ρίου-Αντίρριου είχεν αντιμετωπιστεί με το "Πρόγραμμα Εξηλεκτρισμού και Εκβιομηχάνισης της Ελλάδας", που κατάρτισε η Επιτροπή της UNRRA, αλλά εγκαταλείφθηκε, γιατί οι τεχνολογικές γνώσεις της εποχής δεν ήταν επαρκείς, για να αντιμετωπιστεί η σεισμική σύραγγα, που διατρέχει την περιοχή κ.ο.κ.

* * * * *

'Ενα σημαντικό ποσοστό των κεφαλαίων, που διατίθενται για τα μεγάλα αυτά έργα υποδομής, έπρεπε αντίθετα να χρησιμοποιηθεί για τον εκσυγχρονισμό της υποδομής εκείνων των παραδοσιακών παραγωγικών κλάδων, οι οποίοι είναι εξαγωγικοί ή θα οδηγούσαν αμέσως στην αύξηση του πραγματικού εθνικού εισοδήματος, περιορίζοντας τις εισαγωγές, όπως η γεωργία, οι υπηρεσίες, η βιοτεχνία, η βιομηχανία κ.λπ.(3) Παράδειγμα, η επέκταση των αρδεύσεων, η οποία θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της γεωργικής παραγωγής και τη στροφή σε νέου είδους καλιέργειες προϊόντων μεγάλης ζήτησης, όπως τα ημιτροπικά.

Θα έπρεπε, επίσης, ένα ποσοστό των παραπάνω κεφαλαίων, να διατεθεί για τη συμπλήρωση των συστημάτων υποδομής, που ήδη υπάρχουν, αλλά με την πραγματοποιηθείσα εξέλιξη έχουν αποδειχθεί ακατάλληλα και ανεπαρκή. Παράδειγμα, οι εθνικές οδοί, που λόγω της αύξησης του αριθμού των αυτοκινήτων αδυνατούν να εξυπηρετήσουν την αποστολήν τους όχι μόνο μέσα στις πόλεις, αλλά και σ' αυτήν την ύπαιθρο. Το ίδιο ισχύει και για την ικανοποιητική λειτουργία των Κέντρων Ερεύνης (Ορυκτού Πλούτου κ.λπ.), του τραπεζιτικού συστήματος και πολλών άλλων ανάλογων τομέων.

'Ενας άλλος τομέας, στον οποίο θα μπορούσε να διατεθεί μέρος των υπερβολικών κεφαλαίων υποδομής είναι η δημιουργία νέων υπηρεσιών, που θα πολλαπλασίαζαν το σημαντικό ήδη εισόδημα παραγωγικών κλάδων, όπως ο τουρισμός. Παράδειγμα μιας τέτοιας νέας υπηρεσίας είναι το "Σώμα Επιμελητών Τουρισμού", που θα έχει ως αντικείμενο την καθημερινή παρακολούθηση της εξυπηρέτησης των τουριστών, ως και της συμπεριφοράς των τελευταίων σε κάθε περιφέρεια.

Και, τέλος, πρέπει να αναφέρουμε ότι οι καθυστερήσεις, που παρατηρήθηκαν μέχρι σήμερα στην απορρόφηση των κεφαλαίων της Ε.Ε., οφείλονται στο πλήθος των "εκσυγχρονισμών", οι οποίοι επιχειρούνται

ταυτόχρονα, με αποτέλεσμα τα κεφάλαια πολλών από τους ζωτικότερους να μένουν αχρησιμοποίητα. Χαρακτηριστική περίπτωση αυτή της Παιδείας!... Γι' αυτό και οι αυστηρές κριτικές, που ακούμε κάθε τόσο από τους εταίρους μας.

'Οσον αφορά την "αποκρατικοποίηση" μεγάλων Οργανισμών και υπηρεσιών του οικονομικού τομέα, οι αναφορές του ΠροΥπολογισμού είναι γενικολόγες και γι' αυτό δεν είναι δυνατό να τύχουν της επιβαλλόμενης αντικειμενικής κριτικής.

Πρέπει να τονιστεί ότι η επέκταση του κράτους σε πολλούς οικονομικούς κλάδους οφείλεται στην "πελατειακή" νοοτροπία ("ρουσφέτι"), που ωθεί τους εκάστοτε κυβερνώντες να επεκτείνουν τις κρατικές οικονομικές δραστηριότητες για την εξυπηρέτηση των πολιτικών οπαδών τους -απασχόληση, εισόδημα κ.λπ.- οι οποίες οδηγούν μοιραία σε αρνητικά αποτελέσματα. Πρέπει, επομένως, το ταχύτερο να παύσουν να λειτουργούν οι παθολογικές αυτές επιχειρήσεις και Οργανισμοί και να αναληφθούν, αν είναι αναγκαίο, από ιδιώτες.

Το ίδιο συμβαίνει και με την αναδιοργάνωση του τομέα των διοικητικών υπηρεσιών, γιατί, όπως αναφέραμε προηγουμένως, μέσα στο κλίμα που δημιουργείται με κυρίαρχο το "ρουσφέτι", δεν είναι δυνατόν και αυτός να οργανωθεί και να λειτουργεί ικανοποιητικά. Αλλά και εδώ ο ΠροΥπολογισμός δεν είναι σαφής, όσον αφορά τα μέτρα, που προτείνονται να ληφθούν, με αποτέλεσμα την αδυναμία, επίσης, άσκησης αντικειμενικής κριτικής.

Τέλος, ας σημειωθεί ότι, με την εισαγωγή του "θεσμού του 'Ομπουσμαν" και το ελληνικό κράτος θα μπορούσε να μεταβληθεί σε σύγχρονο θεσμό και να εγκαταλείψει τη σημερινή του κακέκτυπη έκδοση, όπως έχουμε υποστηρίξει στη Βουλή από δεκαετίες.

* * * * *

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφέρουμε ότι ο κλάδος, που παραμένει εντελώς ξένος και για το νέο ΠροΥπολογισμό, είναι εκείνος της αξιοποίησης των "Μνημείων Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς" της χώρας μας, που έχει τεράστιες δυνατότητες και για την οικονομική της ανάπτυξη.

Από τα πιο χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων μνημείων είναι το Ασκληπιείο της Κω, όπου γεννήθηκε και έδρασεν ο Ιπποκράτης, ο πατέρας της Ιατρικής. Εκεί έπρεπε να είχεν ιδρυθεί προ πολλού το "Παγκόσμιον Ιερόν της Ιατρικής "Ο ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ", με τρία τμήματα:

α) Το χώρο του Ασκληπιείου για υπαίθριες εκδηλώσεις, αφού ανακηρυχθεί προηγουμένως από την UNESCO ως "Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς".

β) Το Ιατρικό Συνεδριακό Κέντρο, που θα περιλαμβάνει κατάλληλους χώρους για διεθνή Συνέδρια, Μουσεία της Ιατρικής, εκθετήρια των σύγχρονων ιατρικών εργαλείων, φαρμάκων κ.λπ. Και

./..

γ) Το "Κέντρο Ιατρικής Δεοντολογίας", όπως επιβάλλει ο "'Ορκος του Ιπποκράτη", που θα ασχολείται με τα θέματα της παγκόσμιας ιατρικής δεοντολογίας. Ο "'Ορκος", εξάλλου, όπως αποφάσισε το Δ.Σ. του Πολιτιστικού Ιδρύματος Δωδεκανήσου "ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Ο ΛΙΝΔΙΟΣ", πρέπει να μελοποιηθεί, για να ψάλλεται σε ιατρικές εκδηλώσεις σ' όλες τις χώρες, όπως γίνεται με τον Ολυμπιακό 'Υμνο σ' όλες τις διεθνείς αθλητικές εκδηλώσεις.

Η ρήση για το έργο του Ιπποκράτη, τέλος, "νούς υγιής εν σώματι υγιεί" δίδει μια καινούρια έννοια στο κοινωνικό κράτος, που πρέπει να μεταβληθεί σε θεσμό της υπό διαμόρφωση "Νέας Διεθνούς Τάξης".

Πρέπει το κάθε κράτος να ασχολείται με την εξασφάλιση της υγείας των πολιτών του και κατ' επέκταση όλων των χωρών της γης, ιδιαίτερα των υποανάπτυκτων (κράτη Αφρικής κ.λπ.).

Βέβαια, το "Ιερόν", για να αναλάβει τις παραπάνω αρμοδιότητες, θα πρέπει να περιβληθεί από τη διεθνή αναγνώρισή του, η οποία δεν είναι δύσκολο να εξασφαλιστεί.(4)

Το Πολιτιστικόν 'Ιδρυμα Δωδεκανήσου "ΚΛΕΟΒΟΥΛΟΣ Ο ΛΙΝΔΙΟΣ" αγωνίζεται από την ίδρυσή του για τη σύσταση του "Παγκόσμιου Ιερού της Ιατρικής "Ο ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ" στην Κω, για να επιτευχθούν όλα τα προφανή οφέλη για τη χώρα μας, χωρίς φυσικά καμιά ιδιοτέλεια και ατυχώς χωρίς αποτέλεσμα μέχρι σήμερα.(5)

Το "Παγκόσμιο Ιερόν της Ιατρικής" δεν είναι βέβαια η μόνη δυνατότητα αξιοποίησης της πολιτισμικής κληρονομιάς της Ελλάδας.(6) Υπάρχουν και πολλές άλλες όχι, βέβαια, μόνο στη Δωδεκάνησο, αλλά σ' ολόκληρη τη χώρα. Δε χρειάζεται, όμως, να τις αναλύσουμε λεπτομερώς στην παρούσα ομιλία(7).

* * * * *

Και για να καταλήξουμε:

Η περίοδος, που διανύουμε είναι πολύ κρίσιμη για ολόκληρην την ανθρωπότητα, ιδιαίτερα όμως για την Ελλάδα, λόγω της εντεινόμενης επαναστατικής προόδου της τεχνολογίας. Αν δεν ενεργήσουμε με αποφασιστικότητα και σύμπνοια, εκμεταλλευόμενοι ιδιαίτερα την πνευματική περιουσία, που άφησαν οι προηγούμενες γενιές του ελληνικού έθνους στην ανθρωπότητα, απειλούμαστε στην υπό διαμόρφωση "Νέα Διεθνή Τάξη" με αφανισμό ως έθνος και κράτος.

Εκείνο, που πρέπει απόλυτα να αποφύγουμε, είναι η προσφυγή στους εθνικούς διχασμούς, οι οποίοι μας τραυμάτισαν ως έθνος τόσον πολύ και κατά την πρόσφατη περίοδο.

. / ..

Δεν πρέπει να παρέχουμε την ευκαιρία στους αδελφούς λαούς της Ευρώπης να μας μεταχειρίζονται ως "επαίτες συνεχούς βοήθειας" και "καρπαζοεισπράκτορες", λόγω ανικανότητας να την αξιοποιήσουμε.

Η εθνική ομοψυχία είναι η μόνη οδός, που θα μας εξασφαλίσει όχι μόνον την επιβίωση, αλλά και ηγετική θέση στην πρωτοπορία των λαών της Οικουμένης, γιατί πολλοί από τους κανόνες της ορθής διαβίωσης του ανθρώπου πάνω στη γη, που διατυπώθηκαν από τους 'Ελληνες σοφούς, θα καταστούν υποχρεωτικά παγκόσμιοι θεσμοί στην υπό διαμόρφωση "Νέα Διεθνή Τάξη".

Ελληνική είναι η πανανθρώπινη σοφία των αποφθεγμάτων για το έργο του Ιπποκράτη "νούς υγιής εν σώματι υγιή" και του Κλεόβουλου "Μέτρον 'Αριστον", για να εξασφαλιστεί μια νέα παγκόσμια κοινωνία, πραγματικά ανθρώπινη.

Για να αποφευχθούν, εξάλλου, οι εσωτερικές αντιπαραθέσεις, οι οποίες θα μας οδηγήσουν στην αυτοκαταστροφή, θα πρέπει η ελληνική Κυβέρνηση να έλθει σε συμφωνία με την Κομισιόν, ώστε η χώρα μας να μπει στην Ο.Ν.Ε. με τους όρους, που είχαν προτείνει η Γερμανία και η Γαλλία, το 1957 και τους οποίους αφρόνως είχαμε απορρίψει.

Πρέπει, τέλος, ιδιαίτερα να τονίσουμε στους εταίρους μας στην Ε.Ε. ότι η οικονομία μας δεν έχει αναπτυχθεί ικανοποιητικά και γιατί, εκτός των προαναφερθέντων λόγων, η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να αφιερώνει τεράστιά ποσά για αμυντικές δαπάνες, πράγμα που οφείλεται στις παράνομες και παράλογες αξιώσεις της Τουρκίας σε βάρος κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, τις οποίες αυτοί ανέχονται χωρίς καμιά αντίδραση.

Σας ευχαριστώ.

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΔΗΚ

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

(1) Το αρχικό κείμενο της μελέτης αυτής αποτέλεσε αντικείμενο διαλέξεως στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (11.12.1996), μια βδομάδα πριν τη συζήτηση στη Βουλή του Προϋπολογισμού του 1997, η οποία υπήρξεν έντονη, αλλά ατυχώς όχι διαφωτιστική. Η υπερβολική προσφυγή, άλλωστε, στους αριθμούς δεν επέτρεψε στο μέσο πολίτη να κατανοήσει τις θέσεις τόσο της Κυβέρνησης, όσο και της Αντιπολίτευσης. Έτσι, ο ελληνικός λαός μένει ανενημέρωτος για τις δυνατότητες, που διαθέτει σχετικά με την οικονομικήν του ανάπτυξη.

Το παρόν κείμενο αναφέρεται και σε ειδικά θέματα, ιδιαίτερου ενδιαφέροντος για το οικονομικό μέλλον της χώρας.

(2) Η Επιτροπή Αξιοποιήσεως των Πλουτοπαραγωγικών Πόρων Ελλάδος της UNRRA εξέδωσε, υπό την Προεδρία του ομιλούντος, τον "ΟΡΥΚΤΟ ΠΛΟΥΤΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ", με τον οποίον καταρρίφθηκε η θεωρία ότι η χώρα στερείται ορυκτού πλούτου, για να εκβιομηχανιστεί, ως και το 6τομο "ΣΧΕΔΙΟΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΠΛΟΥΤΟΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ", που ήταν ένα πλήρες μακροπρόθεσμο πρόγραμμα εξηλεκτρισμού και εκβιομηχάνισης της χώρας. Από το τελευταίο υλοποιήθηκε μόνον ο εξηλεκτρισμός, με την ίδρυση της Δ.Ε.Η.

Το γεγονός ότι οι δυο αυτές μελέτες, όχι μόνο δεν αξιοποιήθηκαν, αλλά και δεν έγιναν γνωστές στον ελληνικό λαό, αποτελεί την αναμφισβήτητη απόδειξη των διαπιστώσεων, που αναφέρονται παραπάνω.

(3) Η έλλειψη της κατάλληλης υποδομής είναι χαρακτηριστική σε πολλές περιπτώσεις. Θα αναφέρω δυο παραδείγματα από τη Δωδεκάνησο:

α) Τα πιάτα της Λίνδου κοσμούν το Εθνικό Μουσείο του Λονδίνου στην κεντρική του προθήκη. Στη Λίνδο της Ρόδου, όμως, δεν υπάρχει κάποιο Εκθετήριο, παρά τις επίμονες προσπάθειές μας επί 10ετίες, αν και η Κοινότητα προσφέρεται να το λειτουργήσει με δικές της δαπάνες. Αποτέλεσμα, να φεύγουν οι τουρίστες από τη Λίνδο απογοητευμένοι, να μην υπάρχει εργοστάσιο κατασκευής τους στην περιοχή και να εισάγονται αυτά από την 'Απω Ανατολή (Ταϋβάν κ.λπ.).

β) Στην Τήλο έχουμε τα απολιθώματα των νάνων ελεφάντων, που ανακαλύφτηκαν στο Σπήλαιο "ΧΑΡΚΑΔΙΟ", το 1947. Στη Βιέννη δημιουργήθηκε ήδη Μουσείο, στο οποίο εκτίθεται τμήμα των ευρημάτων αυτών. Στην Τήλο, αντίθετα, δεν ολοκληρώθηκε ακόμα η διαρρύθμιση του Σπηλαίου, το οποίο μάλιστα δεν έχει συνδεθεί με το λοιπό οδικό δίκτυο του νησιού και δεν υπάρχει κάποιο εκθετήριο-Μουσείο, που θα προσείλκυε το ενδιαφέρον των τουριστών και θα έδινε νέες δυνατότητες στο νησί να ζήσει, ενώ σήμερα πάσχει από συνεχή συρρίκνωση του πληθυσμού.

(4) Απόδειξη, η ακόλουθη παράγραφος από την απάντηση, που έλαβα από τον κ. J. E. Asvall, Περιφερειακό Διευθυντή Ευρώπης της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (18/8/1993), σε επιστολή, που του είχα αποστείλει για το θέμα (2/8/1993), όταν επρόκειτο να συνέλθει στην Αθήνα η 43η Συνδιάσκεψη της Περιφερειακής Επιτροπής της Ευρώπης της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας:

"...Ασφαλώς θα ενδιαφερθείτε να μάθετε ότι, με δική μου πρωτοβουλία, το 1988 το Περιφερειακό Γραφείο οργάνωσε πλήρως και ετοίμασε μια συνάντηση με τη συνεργασία του Βατικανού, των Εκκλησιών και της Π.Ο.Υ., με στόχο τον εξανθρωπισμό της ιατρικής, χρησιμοποιώντας τον Ιπποκράτη, ως υπόδειγμα. Η συνάντηση επρόκειτο να γίνει στην Κω και γράψαμε ακόμη και ένα ειδικό θεατρικό έργο στη μνήμη του Ιπποκράτη, που επρόκειτο να παιχθεί στο Ασκληπιείο. Ατυχώς, την τελευταία στιγμή, ακυρώθηκε από τους συνεργάτες μας για λόγους εντελώς άσχετους με το δικό μας έλεγχο.

Η πρόταση να ιδρυθεί ένα ειδικό Ινστιτούτο της Π.Ο.Υ. στην Κω είναι ενδιαφέρουσα. Η Π.Ο.Υ. είναι πολύ συνδεδεμένη με τη δεοντολογία της υγείας. Στην Περίληψη της γενικής πολιτικής μας για την υγεία στην Ευρώπη έχουμε περιλάβει έναν "κανόνα" (Νο 38) για την ηθική, που είναι ο τελευταίος στόχος της γενικής πολιτικής της υγείας, στην οποία συμφώνησαν όλα τα κράτη-μέλη της Π.Ο.Υ. Η Π.Ο.Υ. έχει μάλιστα ένα ειδικό Συμβούλιο για τις Διεθνείς Οργανώσεις των Ιατρικών επιστημόνων, το οποίο ασχολείται με την ηθική και την υγεία. Επομένως, δεν υπάρχει θέμα για τον ενδιαφέρον της Π.Ο.Υ. για την ιατρική ηθική, η οποία είναι εξαιρετικά ισχυρή στην Περιφέρεια της Ευρώπης και ιδιαίτερα αυτήν την περίοδο με τα προβλήματα, τα οποία διαπιστώνουμε στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Το θέμα της ίδρυσης ενός ειδικού Ινστιτούτου, εν τούτοις, προβάλλει έναν αριθμό θεμάτων σχετικών με τη χρηματοδότηση, την οργάνωση και τη διοίκησή του. Η Π.Ο.Υ. βρίσκεται σήμερα σε μια πολύ δύσκολη οικονομική κατάσταση και δεν υπάρχει δυνατότητα για ένα τέτοιο Ινστιτούτο να περιληφθεί στον υφιστάμενο προϋπολογισμό, μέχρι το τέλος του 1995. Πιστεύω ότι προτάσεις του τύπου αυτού μπορούν να αποβούν ρεαλιστικές, εάν υπάρχει ένα Ελληνικό 'Ιδρυμα ή κάτι παρόμοιο, διατεθειμένο να πληρώσει για την ίδρυση και τα τρέχοντα έξοδα ενός τέτοιου Ινστιτούτου.

Εάν υπάρχει μια τέτοια δυνατότητα, τότε σοβαρές συζητήσεις θα πρέπει να γίνουν σχετικά με το είδος των αρμοδιοτήτων, που ένα τέτοιο Ινστιτούτο θα είχε, για να διαπιστωθεί, εάν η πρόταση αυτή είναι βιώσιμη..."

Την επιστολή αυτή κοινοποιήσαμε τόσο στην Κυβέρνηση όσο και στην Ελληνική Οργανωτική Επιτροπή της Συνδιάσκεψης. Το αποτέλεσμα ήταν να

μη γίνει η συνάντησή μας με τον κ. Asvall, όπως εκείνος πρότεινε μ' αυτήν, γιατί προφανώς οι υπεύθυνοι θεώρησαν ότι αυτό συνέφερε περισσότερο την Ελλάδα!...

Πρέπει να σημειωθεί, επίσης, ότι μέχρι σήμερα δεν έγινε από τις ελληνικές Κυβερνήσεις κανένα διάβημα προς την UNESCO για την ανακήρυξη του Ασκληπιείου της Κω ως "Μνημείου Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς", όπως θα έπρεπε!...

(5) Οι αρχικές προσπάθειες για τη συγκρότηση του "Ιερού" έγιναν το 1945, όταν έφτασε στην Ελλάδα η πρώτη Αποστολή της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας, της οποίας έδρα θα έπρεπε να είναι η Κως. Ατυχώς, όμως, λόγω των κατά και μετά τον Πόλεμο εθνικών διχασμών, οι ελληνικές Κυβερνήσεις δεν μπόρεσαν να ασχοληθούν με το θέμα, παρά τις εισηγήσεις μου, ως Διεθνούς Υπαλλήλου της UNRRA τότε. Η μόνη επίσημη προσπάθεια ήταν εκείνη του αείμνηστου Καθηγητή Σπύρου Οικονόμου, που οργάνωσε το πρώτο "Ιπποκράτειο 'Ιδρυμα Κω" (1960), το οποίο κατόπιν αντικαταστάθηκε από το σημερινό "Διεθνές Ιπποκράτειο 'Ιδρυμα Κω" (ΔΙΙΚ).

Το προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο του ΔΙΙΚ εκπόνησε ένα πλήρες σχέδιο ενός Ιατρικού Συνεδριακού Κέντρου (1991), για την κατασκευή του οποίου είχαν εξασφαλιστεί σημαντικές πιστώσεις από το Πρόγραμμα της Ε.Ο.Κ. "INTERREG". Ατυχώς, όμως, την τελευταία στιγμή, για τοπικούς και γενικότερα κομματικούς λόγους, τα κεφάλαια αυτά αντί του Συνεδριακού Κέντρου αποφασίστηκε να χρησιμοποιηθούν στην Ιξιά Ρόδου, όπου βρίσκονται τα μεγαλύτερα ξενοδοχεία του νησιού, για την κατασκευή, μέσα στη θάλασσα και σε απόσταση 150 μέτρων από την ακτή, ενός τοίχου μήκους 1.000 περίπου μέτρων, για να...προστατεύονται οι λουόμενες τουρίστριες από τα κύματα!...

Η απίθανη αυτή απόφαση ουδέποτε υλοποιήθηκε, γιατί αντέδρασαν οι τοπικές Οργανώσεις, με επικεφαλής το Δήμο Ρόδου, που προσέφυγαν στο Συμβούλιο της Επικρατείας και ζήτησαν την ακύρωσή της, λόγω μεταξύ άλλων έλλειψης περιβαλλοντικής μελέτης. Τελικά, τα κεφάλαια αυτά διατέθηκαν σε κάποιον "αναπτυξιακό" σκοπό στην Κέρκυρα!...

Μετά τις εκλογές του 1993, αναμενόταν ότι η Κυβέρνηση, που ήλθε στην εξουσία, θα είχε ως πρώτο μέλημά της την ίδρυση του Συνεδριακού Κέντρου. Ατυχώς, μέχρι σήμερα τίποτα δεν έγινε, εκτός από τη δημοσίευση ορισμένων καθησυχαστικών, αλλά συγκεχυμένων πληροφοριών και υποσχέσεων περί μερικής χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, ως και κάποιων παραπλανητικών εξαγγελιών από τη σημερινή Διοίκηση του ΔΙΙΚ.

(6) Είναι χαρακτηριστικό της καθυστερημένης νοοτροπίας μας, ότι τόσον οι ελληνικές Κυβερνήσεις, όσο και η ελληνική κοινωνία δεν έχουν αντιληφθεί τις δυνατότητες, που παρέχει για την οικονομική μας

ανάπτυξη και την επιβίωσή μας ως έθνους η αξιοποίηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Παράδειγμα, οι πρόσφατες εορταστικές εκδηλώσεις των 2.500 χρόνων της Αθηναϊκής Δημοκρατίας, των 2.400 χρόνων από την ίδρυση της Πόλης της Ρόδου και των 1.900 χρόνων από τη συγγραφή της Αποκάλυψης στην Πάτμο.

Και για τις τρεις αυτές επετείους διοργανώθηκαν πανηγυρικές εκδηλώσεις, οι οποίες λησμονήθηκαν την επομένη και δεν άφησαν πίσω τους τον κατάλληλο μόνιμο θεσμό, που θα μπορούσε να αποφέρει σημαντικά οφέλη για τη χώρα μας.

Είναι προφανές ότι, αν συνεχιστεί η τακτική, που ακολουθείται μέχρι σήμερα, θα χαθεί για την Ελλάδα η μοναδική, κάτω από τις σημερινές συνθήκες, ευκαιρία αξιοποίησης μιας σπουδαιότατης πολιτιστικής κληρονομιάς -παγκόσμιας επιστημονικής αλλά και οικονομικής εμβέλειας- που διαθέτει η χώρα μας. Θα επαναληφθεί, δηλαδή, το προηγούμενο του τεράστιου σφάλματος της παραχώρησης των Ολυμπιακών Αγώνων σε Διεθνή Οργανισμό (1894), που μας αρνήθηκε ακόμα και τη διοργάνωση της 100ης Ολυμπιάδας (1996), την οποίαν επίμονα ζητήσαμε και επί πλέον θα δημιουργήσει νέες δυνατότητες για την Τουρκία, να καλλιεργεί τις επεκτατικές της αξιώσεις για την Κω και τη Δωδεκάνησο γενικότερα. Και αν συμβεί κάτι τέτοιο, η γενιά μας δίκαια θα καταστεί υπόλογη στην ιστορία.

(7) Θα περιοριστώ σε ορισμένες, που υπάρχουν στη Δωδεκάνησο, για να υπογραμμίσω, με την ευκαιρία, την αναίδεια των επεκτατικών προθέσεων της "φίλης και συμμάχου" Τουρκίας, η οποία διεκδικεί την περιοχή αυτή της ελληνικής επικράτειας, ως μιας από τις περιφέρειες, όπου αναπτύχθηκε ο παντουρανικός πολιτισμός!...

α) Στην Πάτμο, όπου γράφτηκε η Αποκάλυψη του Ιωάννη, η οποία θεωρείται η πηγή των σύγχρονων περιβαλλοντικών επιστημών, θα πρέπει να συσταθεί το παγκόσμιο "Ίδρυμα Περιβαλλοντολογίας", για να γίνει κατορθωτός ο έλεγχος από κράτη και ιδιώτες της διαχείρισης των περιβαλλοντικών εκείνων πόρων, των οποίων η κατάχρηση απειλεί την υπόσταση της ζωής πάνω στον πλανήτη.

Μετά την κατάρρευση του υπαρκτού σοσιαλισμού στην Ανατολική Ευρώπη, θα πρέπει να συσταθεί το "Κέντρο Συντονισμού της λειτουργίας των Ορθοδόξων Εκκλησιών της Ευρώπης" στην Πάτμο, για να αντιμετωπίζονται τα προβλήματα, που δημιουργούν οι εχθροί της, όπως η Ουνία.

Η Πάτμος υπάγεται, βέβαια, εκκλησιαστικά στο Οικουμενικό Πατριαρχείο. Είναι, όμως, τμήμα της ελληνικής επικράτειας. Επειδή η Ελλάδα είναι το μόνο ορθόδοξο κράτος, που ανήκει στην Ε.Ε., ο Υπουργός Εξωτερικών της χώρας μας θα μπορεί να προωθεί τις απόψεις και αποφάσεις του Κέντρου στην Επιτροπή και τα άλλα 'Οργανα της 'Ενωσης.

Το γεγονός αυτό, βέβαια, θα αυξήσει το κύρος τόσο της Εκκλησίας, όσο και της Πολιτείας της Ελλάδας, μέσα στα πλαίσια της Ε.Ε., αλλά και θα προσφέρει σημαντικά οφέλη για την οικονομική ανάπτυξη της Πάτμου και της Δωδεκανήσου και γενικότερα ολόκληρης της Ελλάδας.

β) Αλλά και η Ρόδος είναι ένα σημαντικότατο κέντρο ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Στη Λίνδο -την αρχαιότερη πόλη του νησιού- υπάρχει η Ακρόπολη, όπου βρίσκεται ο Ναός της Λινδίας Αθηνάς. Και τα δυο μνημεία ιδρύθηκαν όχι αργότερα από τα αντίστοιχα της Αθήνας και έπαιξαν ανάλογο μ' αυτά ρόλο στη διαμόρφωση του ελληνικού πολιτισμού. Εκεί έζησεν ο Κλεόβουλος, ένας από τους επτά σοφούς της Αρχαιότητας, ο οποίος είπε το περίφημο "Μέτρον 'Αριστον", που αποτελεί ένα από τους βασικούς κανόνες της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Στη Λίνδο πρέπει να ιδρυθεί η "Πανευρωπαϊκή Ακαδημία του "Μέτρον 'Αριστον", η οποία θα έχει την αρμοδιότητα να ακυρώνει πράξεις των Κυβερνήσεων και των δημόσιων Οργανισμών, που έχουν το μειονέκτημα της υπερβολής, ως και να τιμωρεί τους εισηγούμενους αντισυνταγματικές διατάξεις στο νομοθετικό τομέα και αντισυνταγματικές αποφάσεις στον δικαστικό. 'Ετσι, θα εξασφαλιστεί η κοινωνική γαλήνη και η ειρήνη ανάμεσα στον πολίτη και το κράτος, αλλά και μεταξύ των κρατών.

Η Ρόδος, ως θαλασσοκράτειρα κατά την ελληνιστικήν περίοδο, χάρισε στην ανθρωπότητα το δίκαιο της θάλασσας, με τον περίφημο "Ροδίων Νόμον Ναυτικόν", ως και πολλές επιστήμες (αστρονομία κ.λπ.). Εκεί έζησεν ο Διαγόρας, που αποτελεί σύμβολο του αθλητισμού, ως και η κόρη του Καλλιπάτειρα, που μαζί με την Κλεοβουλίνη, κόρη του Κλεόβουλου, υπήρξαν από τις πρώτες φεμινίστριες. Εκεί αναπτύχθηκε η γλυπτική, με σημαντικότερο επίτευγμα τον Κολοσσό, ένα από τα επτά θαύματα της αρχαιότητας.

Ο Αισχίνης, όταν υποχρεώθηκε από το Δημοσθένη να εγκαταλείψει την πόλη των Αθηνών, πήγε στη Ρόδο, ίδρυσε την περίφημη "Σχολή Ρητορείας", που λειτούργησε σαν το πρώτο Πανεπιστήμιο και έγινε το πρότυπο άλλων παρόμοιων Σχολών. Σ' αυτή φοίτησαν πολλοί Ρωμαίοι αυτοκράτορες και διανοούμενοι (Ιούλιος Καίσαρας, Πομπήϊος, Κικέρονας, Κάτονας κ.ά.) Χαρακτηριστικά ο Οράτιος την αποκαλεί ένδοξη. 'Ετσι, η Ρόδος αποτέλεσε μια από τις σπουδαιότερες εστίες μεταλαμπάδευσης του ελληνικού πολιτισμού στη Ρώμη και κατόπιν στην Ευρώπη, την Οικουμένη.

Τέλος, στη Ρόδο συναντήθηκαν κατά το Μεσαίωνα οι πολιτισμοί της Δύσης και της Ανατολής -της Ευρώπης και της Ασίας- άλλοτε ως αντίπαλοι και άλλοτε ως παράγοντες της δημιουργίας του παγκόσμιου πολιτισμού.

Πρέπει, επομένως, να συσταθεί εκεί ένα "'Ιδρυμα των Πολιτισμών της Μεσογείου" ή ένα "'Ιδρυμα Δικαίου της θάλασσας" υπό την αιγίδα της Ε.Ε., γιατί οι αρχές αυτές πρέπει να αποτελέσουν το ιδεολογικό της υπόβαθρο.

/ ..

Δε χρειάζεται εδώ να επεκταθούμε σε προτάσεις σύστασης ανάλογων Διεθνών (Ευρωπαϊκών) Ιδρυμάτων εκτός Δωδεκανήσου. Απλά, θα αναφέρουμε ότι επιβάλλεται να συσταθεί ένα "Ίδρυμα για τη μορφή και την προέλευση του Δημοκρατικού Πολιτεύματος" στην Αθήνα, όπου αυτό γεννήθηκε με πατέρα τον Σόλωνα και ένα "Ίδρυμα ελέγχου των ειδήσεων" στους Δελφούς, έτσι ώστε να αποφευχθεί η παραπληροφόρηση, ιδιαίτερα στην υπό διαμόρφωση κοινωνία των πληροφοριών. Πρέπει να ιδρυθεί το "Παγκόσμιο Πολιτιστικό Κέντρο Ειρήνης" στην Ολυμπία, που θα ασχολείται με τα προβλήματα της οργάνωσης και της λειτουργίας της πανανθρώπινης κοινωνίας, με βάση το Διεθνές Δίκαιο και τέλος, στον Όλυμπο το Ίδρυμα "Άνθρωπος και Υπερπέραν" για τα προβλήματα της διερεύνησης του διαστήματος.

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΔΗΚ

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΔΗΚ

ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΔΗΚ